

Dvouokruhový peněžní systém v plánovaném hospodářství: Návrh obnovy jednotného národohospodářského komplexu

"Plánované hospodářství neznamená zánik soukromé iniciativy – naopak, živnostníci a družstva jsou jeho nezbytnou součástí, která vyvažuje nedostatky státního sektoru a brání hospodářské stagnaci."

Úvod: Proč potřebujeme systémovou změnu?

Současná ekonomická krize ČR a SR je důsledkem dvojího selhání: byrokratického řízení státního sektoru a destabilizujících účinků tržních mechanismů – spekulací, úvěrové expanze a závislosti na zahraničním kapitálu. Žádné daňové triky, žádné metody aktivizace bankovních úvěrů, ani zejména zahraniční investice nedostanou ČR, SR z krize. **Historická zkušenost ukazuje, že řešením je obnova dvouokruhového peněžního systému v rámci národního plánovaného hospodářství, doplněného o kontrolní mechanismy lidových rad.**

Řešením je obnova dvouokruhového peněžního systému v rámci národního plánovaného hospodářství doplněného o:

1. Lidové rady jako nepolitické kontrolní mechanismy
2. Družstevní sektor jako flexibilní doplněk centrálního plánování
3. Přísné oddělení hotovostního (spotřebního) a bezhotovostního (investičního) oběhu

Návrh Dvouokruhového peněžního systému v plánovaném hospodářství pro obnovu jednotného hospodářského komplexu je stručný a jasný způsob možného **úspěšného fungování řízeného národního hospodářství. Neomezuje nikoho - ani výrobce, ani živnostníky a pomáhá k rozvoji.** Plánuje kontroluje a dohlíží na rozvoj celého systému NH. Nic lepšího si nelze přát ani představit. Je to **model toho, jak zamezit korupci**, jak zamezit finančním podvodům a dalším negativním jevům ve společnosti. Je to model prosperity a řízeného růstu společnosti.

I. Základní principy systému

1. Dualita peněžního oběhu

1. Hotovostní koruna: Obíhá výhradně v spotřebním sektoru (mzdy, důchody, maloobchod), její množství je vázáno na dostupné zboží (odvětví B).
2. Bezhotovostní koruna: Financuje průmysl a investice (odvětví A), nelze konvertovat na hotovost – brání spekulacím.

Parametr	Hotovostní okruh	Bezhotovostní okruh
Účel	Spotřební trh (odvětví B)	Průmyslová výroba (odvětví A)
Krytí	Zboží na trhu	Výrobní kapacity
Konverze	Zakázána	Zakázána
Plánování	Státní banka	Státní plánovací komise/Státní banka
Kontrola	Lidové rady	Lidové rady

2. Vlastnický model

1. **Výrobní prostředky jsou vlastněny národem**, podniky je pouze spravují dle centrálních plánů.
2. Zákaz horizontálních dohod mezi podniky a volného pohybu kapitálu.

3. Kontrolní mechanismy

1. **Nepolitické lidové rady (místní/krajské/národní)** dohlíží na:
 1. Rovnováhu mezi peněžní a zbožní masou
 2. Dodržování převodních cen v bezhotovostním styku
 3. Ochranu živnostníků před byrokratickým potlačením

II. Implementační kroky

1. Právní rámec

1. Zákon o zákazu konverze bezhotovostních prostředků
2. Statut lidových rad s auditní pravomocí

2. Instituce

1. Státní plánovací komise: Koordinuje pětileté plány
2. Úřad státního zásobování: Spravuje toky výrobních prostředků
3. Družstevní komora: Hájí zájmy živnostníků

3. Mezinárodní spolupráce

1. Zavedení státního monopolu zahraničního obchodu

III. Očekávané efekty

1. Makroekonomická stabilita:

1. Eliminace inflace díky vazbě hotovosti na zboží
2. Růst mezd úměrný produktivitě odvětví B (spotřební zboží)
2. **Průmyslový rozvoj:**
 1. Bezhotovostní okruh financuje strategické projekty
 2. Roční 5-7% růst průmyslové produkce
3. **Sociální smír:**
 1. Snížení nezaměstnanosti pod 2%
 2. Eliminace extrémních příjmových rozdílů
4. **Soběstačnost:**
 1. Omezení závislosti na globálních trzích

IV. Návod k dehypnotizaci

Tento model není nostalgickým návratem do 50. let, ale praktickým nástrojem k překonání krize. Vyžaduje:

1. Vzdělávací kampaně o fungování dvouokruhového systému
2. Vytvoření pilotních družstev v klíkových odvětvích (stavebnictví, potravinářství)
3. Postupné nahrazování tržních mechanismů plánovanou distribucí

"Problém není v nedostatku zdrojů, ale v jejich liberalistické alokaci. Jednotný národohospodářský komplex spojený lidovými radami vytvoří ekonomiku vědomí – nikoliv spekulací."

V. Cesta k realizaci

1. **Pilotní projekty**
 1. 2-3 okresy s plnou implementací systému
 2. Monitoring vlivu na životní úroveň
2. **Vzdělávací programy**
 1. Školení pro družstevníky v novém systému
 2. Veřejná diskuse o historických zkušenostech
3. **Legislativní změny**
 1. Ústavní zakotvení lidových rad
 2. Zákon o státním monopolu strategických odvětví

"Tento model není dogmatem, ale praktickým nástrojem k překonání krize. Jeho klíčovou výhodou je syntéza plánované stability s flexibilitou družstevního sektoru."

VI. V bodech:

1. **Kritika tržních reforem**
 1. Současná **ekonomická krize ČR a SR je důsledkem byrokratických a tržních mechanismů**, zejména spekulací, úvěrové expanze a zahraničního kapitálu.
 2. **Řešením je návrat k centrálně plánovanému hospodářství s přísnou kontrolou peněz a výroby.** Je potřeba založit nepolitické Lidové rady na místní, krajské a národní úrovni, aby se zamezila byrokracie. (Více v LR002 a LR004)
2. **Dvouokruhový peněžní systém**
 1. **Hotovostní koruna** – slouží pouze pro oběh spotřebního zboží (platy, důchody, maloobchod). Množství peněz je vázáno na dostupné zboží, aby se zabránilo inflaci.
 2. **Bezhotovostní koruna** – určena pro průmysl a investice. Nemůže být převedena na hotovost, čímž se eliminuje korupce a spekulace.
3. **Státem řízená ekonomika**
 1. Výrobní prostředky (průmysl, suroviny, energie) jsou **vlastněny národem**, podniky je pouze spravují podle centrálních plánů.
 2. Zákaz volného pohybu kapitálu, komerčních úvěrů a „horizontálních“ dohod mezi firmami.
 3. Rozhodující roli hrají **Státní banka, plánovací výbory a lidové rady** (kontrolní orgány).
4. **Historická inspirace v SSSR**
 1. Zdůrazňujeme úspěchy stalinského modelu: rychlá industrializace, kontrola cen, družstevnictví a sociální stabilita.
 2. Varujeme před opakováním chruščovských reforem, které vedly k rozpadu systému.
5. **Cíl: Odstranění „fiktivních“ finančních problémů**
 1. Místo honby za ziskem má ekonomika řešit **reálné výzvy** (zásobování, technologie, snížení nákladů).
 2. Model bez ideologie s lidovými radami, které onají ve vědomí a svědomí zajišťuje sociální spravedlnost, stabilitu a nezávislost na globálních trzích.
6. **Živnostníci a družstva – stabilizátor ekonomiky**
 1. **Malé soukromé podniky a družstva** hrají zásadní roli v doplňování státního sektoru, zejména v oblasti spotřebního zboží (nábytek, oblečení, nástroje, hračky).
 2. Historický příklad: V SSSR za Stalina tvořily družstevní a živnostenské podniky až **40 % nábytku, 70 % kovových nástrojů a většinu dětských hraček.**
 3. Živnostníci **zamezovali nedostatkům**, čímž omezovali černý trh a spekulace.

7. **Proč živnostníci v plánované ekonomice?**
 1. **Pružnost:** Dokázali rychle reagovat na poptávku, kde státní podniky selhávaly.
 2. **Sociální funkce:** Zaměstnávali miliony lidí (v SSSR 1,8 milionu pracovníků v 114 000 dílnách).
 3. **Inovace:** Měli vlastní výzkumné ústavy a konstrukční kanceláře.
8. **Hrozba byrokratického potlačení**
 1. **Nomenklatura (byrokratická elita) má tendenci živnostenský sektor likvidovat** (jako za Chruščova), což vede k nedostatkům a korupci.
 2. Řešením jsou **lidové rady**, které mají bránit zájmy drobných výrobců.
9. **Návrh pro dnešek**
 1. Obnovit **kombinaci centrálního plánování a družstevního podnikání** s garancí svobody pro malé výrobce.
 2. Zabránit přeměně živností v monopolní korporace.

VII. Peněžní (hotovostní) okruh

1. **Peněžní obrat hotovosti se prakticky rovná oběhu peněžních příjmů a výdajů obyvatelstva.**
 1. Pokud maximálně zjednodušíme logiku dvouokruhového peněžního systému, pak lze uvést následující: Stát (Státní banka, Država) vydává takové množství hotovostní koruny, která je potřeba k vyplacení mzdy pracovníkům, důchodů, stipendií, příspěvků na děti a dalších sociálních dávek. Tato **suma hotovostní koruny musí být pokryta zbožím v podobě zemědělských produktů a spotřebního zboží** (odvětví B).
2. Hlavním úkolem Státního plánovacího výboru, Ministerstva financí, Státní banky a Lidových rad je **zachovat kupní sílu hotovostní koruny, aby se zabránilo růstu cen spotřebního zboží**.
3. Vlivem **optimalizace** bezhotovostního okruhu v národním hospodářství **rostou příjmy žen a mužů**. Růst spotřeby je podřízen růstu schopnosti ekonomiky.
4. Ukrást nehotovostní korunu převodem na hotovostní korunu je tak složité, jako vykrást Fort Knox.

VIII. Jak obnovit peněžní systém?

1. **Zákaz vzájemného převodu** bezhotovostních a hotovostních peněz čili zavést dvouúrovňový peněžní systém.
2. **Zákaz všech "horizontálních" dohod mezi podniky, které obcházejí státní banku a**
3. **Zákaz komerčního úvěru pro podniky.** Tržní měnový systém nedokáže zajistit realizaci pětiletého plánu v jednotném národohospodářském komplexu
4. **Nové úvěry od Státní banky jsou vydávány na konkrétní projekty**, jejichž návratnost se očekává v budoucích obdobích. (určitá analogie s "projektovým financováním"). Projektové financování, které je založeno na poskytnutí úvěru, který není krytý majetkem je v tržním hospodářství považován za extrémně rizikový, kdežto v **plánovaném hospodářství** nevedou k úpadku podniků, ani státu a jsou rychle napraveny manévrováním s finančními prostředky státu.
5. **Zákaz volného pohybu kapitálu přes hranice státu s zavedením státního monopolu pro zahraniční obchod.**

IX. Bezhotovostní Koruny (BK) jako prostředek technologické industrializace

1. **BK nejsou napojeny na spotřebu zboží a služeb obyvatelstva.**
2. **BK jsou určeny** především na vytváření a rozvoj průmyslových, technologických odvětví, určených **k výrobě výrobních prostředků**. Výrobní prostředky jsou stroje pro výrobu, suroviny, energie, stavební materiál, polotovary. Výrobní prostředky (odvětví A) slouží pro výrobu spotřebních předmětů (odvětví B).
3. **Výrobní prostředky patří národu.** Stát (država, národ) je jediný a jedinečný vlastník výrobních prostředků po jejich převedení na nějaký podnik nijak neztrácí vlastnická práva k výrobním prostředkům. Ředitelé podniků, které obdrželi od státu výrobní prostředky, jsou pouze oprávněnými subjekty, odpovědnými za ochranu výrobních prostředků a jejich použití, v souladu s plány rozvoje národního hospodářství.
4. **Výrobní prostředky nelze věcně považovat za zboží. Nejedná se o spotřební předměty, které jdou na trh a které si koupí kdokoli je koupit chce** (potraviny, oblečení, nábytek, atd.). Pokud neexistuje zboží, je logické předpokládat, že neexistují ani hotovostní peníze.
5. Zaměřit se na sociálně-ekonomickou stránku
6. **Produkty odvětví A nejsou výrobní prostředky, které v mezipodnikových vztazích hrají nikoliv roli peněz, ale plní roli účetních jednotek**, s jejichž pomocí je zprostředkována výměna činností a vede se evidence nákladů práce. Máme tedy dva typy peněz "pracovní (hotovostní)" a "účetní (bezhotovostní)".
7. **Ve všech odvětvích ekonomiky (A i B) nejsou ustanoveny tržní vztahy, ale vytvořeny distribuční vztahy.** (hanlivě dnes nazýváno "administrativně řízenou ekonomikou") Tato distribuce je uskutečňována na základě **pětiletých a ročních plánů rozvoje národního hospodářství**. Například porušení smluv o dodávce výrobků jedním podnikem druhému mohlo vést k tomu, že druhý podnik nepřijal žádosti o platbu prvního, v důsledku toho první podnik neobdržel bezhotovostní prostředky. **Jasný mechanismus distribučních vztahů.**
8. **Klíčovými resorty** které se podílejí na organizaci rozdělování prostředků jsou Státní plánovací komise, Ministerstvo financí, Úřad státního zásobování, Státní banka. Lidové rady, které provádí audit, více popsáno v sekci lidové rady.
9. Účetnictví o přerozdělování zdrojů v rámci národního hospodářství se provádí na základě takzvaných **převodních cen, tedy cenu za kterou se to vyrobilo.**

10. Vše je zacíleno na **dosažení maximálního integrálního výsledku**. Tím se optimalizuje národní hospodářství a **dochází ke zlevňování výrobních prostředků**, což v konečném důsledku vede ke snižování spotřebních cen a realizaci společenských užitečných cílů (sociálních, vojenských, technologických, vědeckých)
11. **Japonci sami opakovaně přiznali, že státní regulace cen**, státní kontrola nad zahraničním obchodem a další opatření, která byla v Japonsku zavedena, **byla převzata ze Stalinského SSSR**. V japonských korporacích vládí duch takzvaného **paternalismu**, kde zaměstnanci firmy se cítili jako členové rodiny, sociální záruky, praxe celoživotního zaměstnání, tím zaměstnanci pracovali svědomitě, protože každý se podílel na společné věci a pracuje pro integrální výsledek. Neexistovala taková **polarita příjmů mezi vedením a zbytkem firmy**.

X. Nákladové účetnictví a ukazatel nákladovosti

1. V kapitalismu jsou neziskové podniky zavírány, ale v socialismu mohou existovat jak velmi ziskové tak i neziskové. **Pokud podnik nemůže zaplatit za dodávané výrobní prostředky, pak je uhradí na úkor rozpočtu anebo půjčky od Státní banky.**
2. **Nákladové účetnictví je nezbytné pro kontrolu, ke kalkulaci a udržení rovnováhy.**
3. Je sledován ukazatel nákladovosti a **začleněn protinákladový ukazatel** s velmi přísnou evidencí výdajů. Účetní pravidla jsou velmi přísná, jednoznačná a tím jsou bilanční výsledky vyúčtovány do haléře.
4. Všechny "horizontální" dohody mezi podniky, které obcházejí Státní banku jsou zakázány.

XI. Velkoobchodní bezhotovostní ceny

1. Takzvané **"velkoobchodní ceny"** jsou vypočteny pomocí nákladové metody sčítáním všech nákladů živé práce a zpředmětněné práce ve stanovených jednotkách tzv. **"nepeněžní koruny"**
2. **Není vypočítáván zisk**, důležitý je skutečný hmatatelný výsledek.

XII. Rozdíl mezi tržní ekonomikou a národní ekonomikou?

1. **V tržní ekonomice je jedna bolavá otázka: Kde získat peníze na přežití**, jak přilákat investice, jak spáčet půjčky a další závazky? Pokud jste pochopili Stalinovu ekonomiku, tak víte že finanční otázky jsou klasifikovány jako fiktivní problém
2. **Skutečným problémem ve Stalinově ekonomice bylo zajištění zdrojů surovin**, průzkum ložisek nerostných surovin, zásobování, energie, doprava, stanovení potřeb pro vyráběný výrobek, snížení materiálních a pracovních nákladů na výrobní jednotku výrobku, technické vlastnosti výrobku a podobně.
3. **Maximálním úkolem je osvobodit podniky od fiktivních (finančních problémů)**, aby se mohly vypořádat se skutečnými (provozními) problémy. To všechno má být spojeno pomocí bezhotovostní koruny do jednoho celku, který se nazývá "jednotný národohospodářský komplex". Tomuto brání pouze hypnóza ekonomického liberalismu, která ochromila vůli a vědomí lidí. Nejlepší nástroj na neutralizaci tohoto hypnotického efektu je znalost zkušenosti Stalinovy ekonomiky.

XIII. Jak družstva a živnostníci stabilizovali sovětské hospodářství (1940-1952)

1. Stalin si uvědomoval, že **jakýkoliv nedostatek je živnou půdou pro rozkrádání**, spekulace, organizování ilegální výroby nedostatkového zboží.
2. **Podporoval záhumenkové zemědělství** bez použití najatých pracovních sil, produkty prodávány samotným zemědělcem na kolchozním trhu, tak prostřednictvím družstevního obchodování
3. V roce 1940 se na celkovém obrátu maloobchodu podílel státní obchod 62,7%, 23,0% družstevní trhy a 14,3% kolchozní trhy.
4. Koncem 40. let. a na začátku 50. let XX. století se zabývali činností v malých soukromých podnicích milióny lidí. Do konce 50. let bylo v SSSR registrováno asi 150 000 malých soukromých družstev (artelů) a soukromých řemeslníků
5. Dne 9. listopadu 1946 na základě Stalinova osobního rozhodnutí bylo přijato usnesení **"O rozvoji družstevního obchodování a potravinářským a průmyslovým zbožím ve městech a osadách a o zvýšení produkce potravin a spotřebního zboží družstevními podniky"**
6. V roce 1945 bylo v SSSR otevřeno asi 25 tisíc obchodů a nákupních center, v roce 1946 jich bylo již více než 40 tisíc a v roce 1947 více než 60 tisíc.
7. Do konce roku 1947 bylo v zemi 256 obchodních domů a 89,3 tisíce obchodů. Počet podniků veřejného stravování vzrostl na 82,1 tisíce
8. V roce 1952 soukromý sektor drobného zboží vytvářel 8% produkce spotřebního zboží, toto odvětví bylo oficiálně nazýváno **živnostenským družstevnictvím**.
9. **Systém živnostnického družstevnictví do konce 50. let (než do Chruščov, byrokratická elita - nomenklatura zničila) zahrnoval více jak 114 tisíc dílen a dalších průmyslových podniků, kde pracovalo 1,8 milionů lidí. Tito pracovníci vyráběli 5,9% hrubé produkce průmyslu, například 40% veškerého nábytku, 70% všech kovových nástrojů, více než 1/3 upleteného oblečení a téměř všechny dětské hračky.**
10. Systém živnostenského družstevnictví zahrnoval i 100 konstrukčních kanceláří, **22 experimentálních laboratoří a dva vědecko-výzkumné ústavy.**
11. **Je potřeba založit Lidové rady aby politici (nomenklatura) nezničila národní hospodářství, zemědělství a živnostenské družstevnictví.**